

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/4/2026
Identifikačné číslo spisu:	6123450463
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6123450463.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U. F., narodeného XX. P. XXXX, E. XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 2, IČO: 36 854 808, proti žalovanej Východoslovenská distribučná, a.s., Košice, Mlynská 31, IČO: 36 599 361, zastúpenej advokátskou kanceláriou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., Bratislava, Prievozská 4, IČO: 51 003 848, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 60Cpr/41/2025, o nesúhlase Mestského súdu Košice s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Košice s postúpením sporu **n i e j e d ô v o d n ý**.

Na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Košice.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 2Cpr/5/2023 Mestskému súdu Košice podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 24 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ako súdu kauzálne a miestne príslušnému na jeho prejednanie. V postúpení uviedol, že žalobca sa žalobou domáha určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru. Podľa § 15 ods. 1 CSP je všeobecným súdom právnickej osoby súd, v obvode ktorého má svoje sídlo. Žalovaná obchodná spoločnosť má sídlo v Košiciach, preto na konanie o individuálnom pracovnoprávnom spore je podľa § 15 ods. 1 v spojení s § 24 písm. b) CSP miestne a kauzálne príslušný Mestský súd Košice, do ktorého obvodu spadá sídlo žalovaného.

2. Mestský súd Košice s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Košice podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálne príslušným v danej veci. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, do

ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd spadá. Okresný súd Banská Bystrica už raz ex offio svoju miestnu, resp. kauzálnu príslušnosť posúdil a implicitne aj explicitne ju uznal tým, že vo veci vydal rozhodnutie, preto už nemôže opätovne preskúmať splnenie podmienok ustanovených v § 24 CSP. Vzhľadom na zásadu perpetuatio fori je zmena už raz založenej príslušnosti možná jediným spôsobom, a to podľa § 39 CSP (obdobne uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 163/2019, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndob/1/2018).

3. Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Košice, ktorému bola vec predložená podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti, preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Košice s postúpením veci nie je dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 19 CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode

- a) má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy,
- b) nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody,
- c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky.

10. Podľa § 24 písm. b) CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky je príslušný Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

11. V danom spore sa žalobca ako zamestnanec domáha voči žalovanej ako zamestnávateľovi určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Ide o individuálny pracovnoprávny spor, o ktorom koná a rozhoduje súd kauzálne príslušný podľa § 24 CSP. Správne určenie konkrétneho z viacerých súdov uvedených v § 24 CSP je podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následným zistením, do obvodu ktorého kauzálne príslušného súdu takýto súd spadá. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, do obvodu ktorého kauzálne príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd patrí. Pritom súdy uvedené v jednotlivých ustanoveniach (písmenách) § 24 CSP sú kauzálne príslušné vždy len pre obvod svojho krajského súdu, nie pre akékoľvek individuálne pracovnoprávne spory.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanou v spore je právnická osoba, zamestnávateľ žalobcu so sídlom v Košiciach, ktorej všeobecným súdom je Mestský súd Košice. Preto podľa § 15 ods. 1 CSP v spojení s

§ 24 písm. b) CSP je na konanie v spore miestne a kauzálne príslušný Mestský súd Košice ako súd kauzálne príslušný pre obvod Krajského súdu v Košiciach. Žalobca podal žalobu na Okresnom súde Banská Bystrica s úmyslom (ako to uviedol priamo v žalobe) zvoliť si miestne príslušný súd podľa § 19 písm. a) CSP, t. j. podľa svojho miesta výkonu práce vyplývajúceho z pracovnej zmluvy. Možnosť voľby súdu daná týmto ustanovením však prichádza do úvahy len vtedy, ak ide o miesto výkonu práce žalovaného, nie miesto výkonu práce žalobcu. Keďže ako žalovaná v spore vystupuje právnická osoba - zamestnávateľ, je tu pojmovo vylúčené, aby zamestnávateľ mal svoje „miesto výkonu práce“. U zamestnávateľa ako žalovaného je možné hovoriť len o jeho sídle a v prípade príslušnosti danej na výber ešte o sídle jeho organizačnej zložky, ak sa jej spor týka (§ 19 písm. c) CSP). Z obsahu žaloby a pripojených listinných dôkazov (pracovná zmluva z 1. marca 1996, dohody o zmene pracovnej zmluvy) však nevyplyva, že by žalovanou v spore bola organizačná zložka žalovanej a ani to, že by sa spor týkal jej organizačnej zložky.

13. Zásada perpetuatio fori (trvania príslušnosti súdu počas celého konania) ustanovená v § 36 ods. 2 CSP by sa v prejednávanej veci uplatnila len za toho predpokladu, ak by v čase podania žaloby bol Okresný súd Banská Bystrica súdom miestne a kauzálne príslušným, pričom neskôr (po začatí konania) by došlo k zmene okolností určujúcich príslušnosť na prejednanie sporu, napríklad by došlo k zmene sídla žalovanej. Ako už bolo vyššie uvedené, v čase začatia konania (žaloba bola podaná dňa 30. novembra 2023) bol súdom miestne a kauzálne príslušným Mestský súd Košice, nie Okresný súd Banská Bystrica, a takto určená príslušnosť sa nezmenila. Súd je povinný v zmysle § 40 CSP ex officio skúmať vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť v priebehu celého konania (s výnimkou obchodnoprávných sporov, čo nie je prejednávaný prípad), preto ani skutočnosť, že Okresný súd Banská Bystrica vo veci konal a dokonca rozhodol, nemá za následok zhojenie nedostatku jeho kauzálnej príslušnosti spor prejsť a rozhodnúť.

14. Pokiaľ predkladajúci súd argumentoval uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2019 sp. zn. IV. ÚS 163/2019, najvyšší súd uvádza, že tam išlo o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré je špecifické tým, že starostlivosť o maloletých sa nekončí právoplatnosťou jednej „veci“ a nezačína ako „nová vec“ podaním nového návrhu vo veci spadajúcej pod oblasť starostlivosti súdu o toho istého maloletého (§ 111 Civilného mimosporového poriadku). Uvedené špecifikum sa premieta aj do inštitútu zmeny už raz založenej (uznanej) miestnej príslušnosti vo veci starostlivosti súdu o maloletého (bod 35 odôvodnenia citovaného uznesenia ústavného súdu). Okrem toho tam v oboch prípadoch (pri uznaní príslušnosti vydaním rozhodnutia aj pri novom návrhu sťažovateľa) išlo o návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, pri ktorých prevažuje potreba rýchleho rozhodnutia. Tu posudzovaná vec sa však týka úplne iného typu konania, pričom ide o žalobu, nie o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. V uznesení sp. zn. I.Ndob/1/2018 sa najvyšší súd vyjadroval k zásade perpetuatio fori ešte z pohľadu Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30. júna 2016, v ktorom nebola osobitne upravená kauzálna príslušnosť a najvyšší súd považoval tzv. kauzálnu príslušnosť, upravenú v zákone č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, za osobitný druh miestnej príslušnosti, ktorú mohol súd skúmať len predtým, než začal konať vo veci samej, prípadne na námietku účastníka, uplatnenú najneskôr pri prvom úkone. Ani toto rozhodnutie najvyššieho súdu teda nie je relevantné pre tu posudzovaný spor, v ktorom - ako už bolo uvedené vyššie - ide o kauzálnu príslušnosť súdu, ktorú je potrebné skúmať počas celého konania.

16. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Košice s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný a Mestský súd Košice je kauzálne príslušný na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.